Datum 1 november 2023
Onderwerp (ontwerp)wijziging Gemeenschappelijke Regeling hûs en hiem

Aan de leden van de raad,

Voor u ligt de (ontwerp)wijziging van de Gemeenschappelijke regeling hûs en hiem (hierna: GR hûs en hiem). De GR hûs en hiem is een overeenkomst tussen de colleges waarin de samenwerking door middel van hûs en hiem, alsmede de op- en inrichting van de GR hûs en hiem op hoofdlijnen wordt geregeld. Ook regelt de GR hûs en hiem de samenwerking van de GR hûs en hiem met de colleges en raden van deelnemende gemeenten. De (ontwerp)wijziging GR hûs en hiem is door het algemeen bestuur voorgelegd aan de deelnemende colleges. U wordt als raad in de gelegenheid gesteld een reactie te geven op de (ontwerp)wijziging GR hûs en hiem.

Samenvatting
Per 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen gewijzigd. Deze wijziging heeft als doel de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen en de kaderstellende en controlerende rol van gemeenteraden in relatie tot gemeenschappelijke regelingen te versterken. Deels bevat de wetswijziging bepalingen die per 1 juli 2022 direct in werking zijn getreden, deels bepalingen die in een wijziging van de GR hûs en hiem moeten worden opgenomen. De verplicht op te nemen onderdelen zijn vrij uit te werken verplichte bepalingen in de regeling. Ter voorbereiding van dit voorstel tot wijziging van de GR hûs en hiem is overleg gevoerd met onze externe jurist.

Inleiding
Hûs en hiem vindt het belangrijk de betrokkenheid van raden vooral te vergroten op inhoud, en niet alleen te beperken tot het terrein van financiën (eigenaarschap). Wat betreft de inhoudelijke betrokkenheid kan worden voorzien in de praktische werkwijze van de hûs en hiem en AB leden in het informatieverkeer tussen hûs en hiem en raad.

Als uitgangspunt is gehanteerd dat in de GR hûs en hiem alleen wijzigingen worden opgenomen die wettelijk noodzakelijk zijn. Op die manier blijft de GR hûs en hiem zo flexibel mogelijk.

Beoogd resultaat
Het wijzigingsvoorstel beoogt een versterking van de democratische legitimatie van de gemeenschappelijke regeling met betrekking tot de invloedsmogelijkheden van de raden.

Argumenten
1.1 De wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen leidt tot een versterking van democratische legitimatie.
De wijziging van de Wgr en de Gemeentewet met betrekking tot de gemeenschappelijke regelingen is op 1 juli 2022 in werking getreden. Deze wijziging beoogt een versterking van de democratische legitimatie van de gemeenschappelijke regelingen met betrekking tot de invloedsmogelijkheden van de raden. De doelstelling van de wetswijziging is dat gemeenteraden hiermee meer mogelijkheden krijgen om hun kader stellende en controlerende rol binnen deze samenwerkingsverbanden te versterken.

1.2 De per 1 juli 2021 in werking getreden Wet elektronische publicaties leidt tot aanpassing van de bekendmakingsregel in de GR hûs en hiem
Met de wijziging van artikel 41 wordt voldaan aan de Wet elektronische publicaties. Een wijziging ten opzichte van de huidige regeling is dat het Dagelijks Bestuur belast is met de registratie van de regeling in het register, en niet zoals in de huidige regeling het college van de gemeente Leeuwarden.

1.3 De wijziging van de GR hûs en hiem wordt tevens aangegrepen om een aantal technische verbetering in de regeling door te voeren
a. Bij de artikelen is een omschrijving van het artikel toegevoegd
b. De term 'deelnemers' is gedefinieerd
c. De naam van het openbaar lichaam is gewijzigd van "hûs en hiem, advisering omgevingskwaliteit" naar "hûs en hiem, adviseurs omgevingskwaliteit".
d. De archiefparagraaf in de gemeenschappelijke regeling is aangepast aan de hand van de 'Handreiking inrichting informatie- en archiefbeheer bij samenwerkingsverbanden' uit november 2021.
e. In lijn met het proces van wijzigen van de gemeenschappelijke regeling, wordt voorgestelde om in de regeling op te nemen dat het besluit tot opheffing van de gemeenschappelijke regeling niet wordt genomen voordat de raden van de gemeenten gedurende twaalf weken in de gelegenheid zijn gesteld om schriftelijk op de voorgestelde opheffing hun zienswijze ter kennis van het college te brengen.
f. een aantal puur tekstuele wijzigingen.

1.4 We nemen in de GR hûs en hiem alleen de wettelijk noodzakelijke verplichtingen op.
In de voorgestelde (ontwerp)wijziging GR hûs en hiem is vooral gekeken naar de invulling van de verplicht
uit te werken bepalingen en gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

1. Voor de duidelijkheid van de procedure van wijziging van de gemeenschappelijk regeling is ervoor gekozen om in artikel 39 een vierde lid op te nemen waarin staat de raden bij het dagelijks bestuur hun zienswijzen binnen acht weken na ontvangst van de ontwerpregeling naar voren kunnen brengen. Dit volgt al uit artikel 1 van de Wgr, maar in de praktijk wordt die koppeling vaak vergeten.
2. Actieve informatieplicht wordt uitgewerkt in processen en de tekst van de GR;
3. De burgerparticipatie wordt als keuze aan het algemeen bestuur overgelaten;
4. Evaluatie van de GR vindt periodiek plaats. Het dagelijks bestuur zal hiervoor in ieder geval iedere vier jaar een onderzoeksvoorstel opstellen
5. In de GR wordt het wettelijk verplichte over uittreding opgenomen en het besluit het van algemeen bestuur d.d. 12 juni 2015 wordt opgenomen in de GR.

Alternatieven
Als deze wijziging niet wordt doorgevoerd, voldoet de GR hûs en hiem en haar deelnemende gemeenten niet aan de wet.

Kanttekeningen
Het is belangrijk dat de regeling vóór 1 juli 2024 wordt geactualiseerd.

Participatie
Er heeft afstemming plaats gevonden met de kring van griffiers.

Wat betekent dit besluit voor inwoners?
Deze (ontwerp)wijziging van de GR hûs en hiem draagt bij aan de doelstelling van democratische legitimatie.

Aanpak / uitvoering
Op 24 november heeft het algemeen bestuur de (ontwerp)wijziging GR hûs en hiem vastgesteld.

Bijlagen

- Ontwerp-wijziging regeling GR hûs en hiem
- Oplegnotitie met was/wordt tabel